
[2012-28-RE](#)

CAUSA 2012-28-RE

Aute del Tribunal Constitucional del 8-4-2013 relatiu al recurs de súplica sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2012-28-RE

Número de registre 545-2012. Recurs d'empara

Aute del 8 d'abril del 2013

BOPA núm. 19, del 24 d'abril del 2013

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de febrer del 2013, per la representació processal de la companyia Financera d'Assegurances, SA, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 5 de febrer del 2013 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2012-28-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 36.2, 37.2, 38 i 94;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pierre Subra de Bieusses;

Antecedent únic

El 18 de febrer del 2013, la representació processal de la companyia Financera d'Assegurances, SA va formular un recurs de súplica en què manifesta que discrepa de la conclusió assolida pel Tribunal Constitucional en relació amb el no esgotament de les vies judicials prèvies.

En primer lloc, considera que s'ha acomplert el supòsit de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, ja que amb la interposició de l'incident de nul·litat d'actuacions no es podia interposar cap més recurs en defensa del dret constitucional vulnerat i, per tant, s'havien esgotat tots els mitjans de defensa ordinaris.

En segon lloc, el Tribunal Constitucional lliga l'admissibilitat del recurs d'empara a la resolució del fons del litigi. Ara bé, això no pot ser així perquè l'incident de nul·litat d'actuacions es va formular en aplicació de l'article 18 bis 2, i no pas el 18 bis 3, de la Llei transitòria de procediments judicials que permet declarar "abans de dictar sentència o resolució que finalitzi el procés (...) la nul·litat de les actuacions realitzades en el curs del procediment que hagin vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció, i la retroacció del procediment al moment en què es va produir aquesta vulneració". Per tant, la vulneració denunciada té un contingut formal i procedimental totalment deslligat del fons de l'assumpte debatut i aquest és el motiu pel qual l'article 18 bis 2 esmentat permet la declaració de la nul·litat d'unes actuacions, ordenant-ne la retroacció abans que s'hagi dictat la sentència.

Finalment, considera que per motius d'economia processal s'hauria ara d'admetre el recurs en lloc d'esperar la sentència, presentar el subsegüent incident de nul·litat d'actuacions i, posteriorment, si fos el cas, el recurs d'empara, quan de fet aquesta qüestió de la vulneració deriva d'una qüestió formal i procedimental deslligada del fons de l'assumpte. I, cas que s'estimés l'empara, comportaria una retroacció de les actuacions seguides que, en bona lògica, s'hauria de poder produir en el moment de la seva constatació i, en tot cas, abans el pronunciament de la sentència sobre el fons.

Per acabar, demana que es revoqui l'aute objecte d'aquest recurs de súplica i que, en el seu dia, es dicti una sentència atorgant l'empara sol·licitada en els termes del seu escrit inicial.

Fonaments jurídics

Primer

De manera constant, aquest Tribunal Constitucional recorda que el recurs de súplica no té per objecte permetre tornar a jutjar una causa, sinó, si s'escau, atraure l'atenció sobre elements de fet o de dret dels quals no s'havia pogut tenir coneixement abans de pronunciar-se sobre l'empara plantejada.

Per recolzar el seu recurs de súplica la companyia d'assegurances recurrent desenvolupa diverses al·legacions que substancialment són les següents:

- recorda el motiu pel qual el Tribunal Constitucional va declarar la inadmissió a tràmit d'aquesta causa;
- dóna per íntegrament reproduït tot allò que va ser al·legat en el recurs d'empara;
- recorda la successió de les instàncies anteriors per tal d'establir que havia satisfet tots els requisits previstos a l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional;
- al·lega igualment que "motius d'economia processal emparen també l'admissibilitat del recurs interposat."

No hi ha res en aquestes al·legacions que pugui considerar-se com un element nou en el sentit de la jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre el recurs de súplica.

Segon

Dit això, en realitat la companyia d'assegurances recurrent fonamenta el seu recurs sobre la consideració segons la qual el seu recurs d'empara hauria estat declarat inadmissible a tràmit indegudament pel fet de no acomplir les exigències de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, ja que l'aute del 2 de novembre del 2012 que resolva l'incident de nul·litat d'actuacions no esgotava, evidentment, les vies de recurs ordinàries.

Segons el parer de la companyia d'assegurances recurrent, l'error del Tribunal Constitucional derivaria del fet que no hauria tingut en compte que l'incident de nul·litat d'actuacions s'havia formulat en aplicació de l'article 18 bis 2 de la Llei transitòria de procediments judicials, és a dir, i que per tant s'havien respectat les formalitats processals necessàries, i que el seu incident de nul·litat d'actuacions tractava una vulneració que tenia "un contingut formal i procedimental totalment deslligat del fons de l'assumpte debatut". Altrament dit, sempre segons el parer de la societat recurrent "no és necessari un examen de fons de l'afer per a poder resoldre la qüestió que es planteja" davant el Tribunal Constitucional.

Aquesta particular anàlisi, fonamentada en les disposicions de l'article 18 bis 2 de la Llei esmentada, no havia pogut, certament, ser formulada abans l'aute del 5 de febrer del 2013 impugnat, ja que es tracta d'un retret en relació amb la seva motivació, però que no aporta cap element del qual el Tribunal Constitucional no hagués pogut tenir coneixement abans de pronunciar-se.

La companyia d'assegurances recurrent desenvolupa una anàlisi personal de l'incident en nul·litat d'actuacions establert a l'article 18 bis 2 de la Llei transitòria de procediments judicials i de l'aute de la Batllia que el va resoldre, que segons el seu parer, podria ser l'objecte d'un recurs d'empara si es fes abstracció de la manca de decisió en el fons. Si bé les conclusions a les quals va arribar el Tribunal Constitucional en aquest punt són diferents, no és menys cert que les va formular amb ple coneixement de l'article 18 bis 2 invocat. A partir d'aquí, pel fet d'argumentar fent referència al contingut d'aquest article, la companyia d'assegurances recurrent no aporta al coneixement del Tribunal cap element de dret desconegut en el moment en què es va pronunciar sobre el recurs d'empara.

Per tant, cap de les al·legacions presentades per fonamentar aquest recurs de súplica constitueix un element nou en el sentit de la jurisprudència constitucional en aquesta matèria. Per consegüent, aquest recurs de súplica ha de ser desestimat.

Tercer

En aquestes condicions, únicament, a títol subsidiari i amb la finalitat d'informar adequadament la companyia d'assegurances recurrent de la realitat jurídica del seu cas, si suposéssim per la

necessitat del raonament que la seva argumentació fos vàlida podríem afegir el següent:

La companyia d'assegurances recurrent pretén, efectivament, que les disposicions de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional no es podien oposar, de manera vàlida, al seu recurs d'empara. Per fonamentar aquesta al·legació raona com si l'incident de nul·litat d'actuacions de l'article 18 bis 2 de la Llei transitòria esmentada generés una instància específica autònoma, distinta de la instància del fons. En altres termes, la demanda de "nul·litat de les actuacions realitzades en el curs del procediment" seria aliena a la decisió futura de la Batllia sobre el fons de l'assumpte.

En primer lloc, una lògica simple fa difícil entendre aquest punt de vista. Sembla, efectivament, lògic que si algunes actuacions realitzades en el decurs del procediment poden estar viciades i ser susceptibles de nul·litat i si el jutge, tanmateix, requerit d'acord amb l'article 18 bis 2 esmentat no conclou de manera immediata a la seva nul·litat, aquest fet no és per si mateix, de manera abstracta, generador d'una vulneració del dret a la jurisdicció. En realitat, aquesta vulneració només es concreta si, in fine, la irregularitat de les actuacions impugnades influeix la decisió del jutge del fons en un sentit vulnerador en relació amb el dret a la jurisdicció. Aquesta és la hipòtesi recollida en l'apartat següent d'aquest article (18 bis 3) que estableix "el supòsit de sentències o de resolucions fermes en el procediment de les quals s'hagi produït una vulneració del dret fonamental a la jurisdicció."

Altrament, l'anàlisi efectuat per la companyia d'assegurances recurrent conté un error que consisteix en considerar, com s'acaba de dir, que la posada en marxa del procediment de l'article 18 bis 2 esmentat tindria com a efecte iniciar de manera separada de la instància del fons, una instància distinta que desembocaria en una decisió jurisdiccional particular (en aquest cas, l'acte del 2 de novembre de la Batllia) susceptible de ser l'objecte d'un recurs d'empara, d'acord amb les condicions de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

En realitat el supòsit de l'article 18 bis 3 esmentat és diferent, ja que, en cas de "sentències o de resolucions fermes" que suposadament vulnerarien el dret fonamental a la jurisdicció es permet a la part afectada demanar al jutge autor la seva anul·lació.

Això no és allò que preveu l'article 18 bis 2 de la Llei transitòria de procediments judicials. Ofereix la possibilitat de pronunciar la nul·litat de les "actuacions realitzades en el curs del procediment", ja sigui d'ofici (és a dir, a iniciativa del jutge mateix, quan, salvat rares excepcions, en matèria jurisdiccional el jutge ha de pronunciar-se a instància de part) ja sigui a petició de la persona afectada i això "abans de dictar sentència o resolució que finalitzi el procés."

Per consegüent, contràriament al supòsit de l'article 18 bis 3, allò que es pot demanar amb l'apartat 2 de l'article 18 bis no és l'anul·lació d'una sentència o d'una resolució, sinó la d'actes realitzats en el decurs d'una instància i que tinguin caràcter definitiu, és a dir, que no puguin ser revisats en una fase posterior del procediment. La decisió que adopta aleshores el jutge, ja sigui a iniciativa pròpia, ja sigui a instància de part, no és una decisió jurisdiccional definitiva.

Després de l'aute de la Batllia que va desestimar el seu incident de nul·litat d'actuacions, calia que la companyia d'assegurances recurrent esperés el pronunciament en el fons tenint en compte, com ho precisa l'aute del 2 de novembre del 2012 impugnat que "els Tribunals estan legitimats per valorar les proves que s'aporten a les actuacions d'acord amb el criteri de la sana crítica i així es farà una volta el plet estigui preparat per a resolució."

A partir d'aquí, si ho estima oportú pot interposar apel·lació davant el Tribunal Superior de Justícia i, si s'escau, un incident de nul·litat d'actuacions sobre la base de l'article 18 bis 3 de la Llei transitòria esmentada i finalment, si s'escau també, un recurs d'empara constitucional.

En l'estat actual d'aquest assumpte, és evident que les exigències de l'article 94.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional no s'han acomplert i que, per consegüent, la seva inadmissió a tràmit va ser procedent.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la companyia Financera d'Assegurances, SA contra l'aute del Tribunal Constitucional del 5 de febrer del 2013 que inadmetia a tràmit el recurs d'empara 2012-28-RE.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la companyia d'assegurances recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 8 d'abril del 2013.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona Laurence Burgorgue-Larsen
President Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses
Magistrat Magistrat